

SAVET ZA ŠTAMPU

KOMISIJA ZA ŽALBE

Ulica Kraljice Natalije 28

Beograd, 11000

zalbe@savetzastampu.rs

PODNOŠILAC: JEHOVINI SVEDOCI - HRIŠANSKA VERSKA ZAJEDNICA, sa sedištem u Beogradu – Zemun, Tošin bunar 58-60, matični broj: 07778635; čiji je zakonski zastupnik Stevan Nađ;

MEDIJ: PINK.RS registarski broj. IN000388, izdavača PINK MEDIA GROUP, društvo s ograničenom odgovornošću, Beograd (Savski venac), glavni urednik Nemanja Pajić;

TEKSTOVI: „NIŠLIJKA KOJA JE PREKLALA MAJKU BEŽALA OD KUĆE 15 PUTA: Komšije opisale scenu koju su videle KOBNOG DANA“; objavljen dana 9. 9. 2024. objavljen na linku <https://www.pink.rs/hronika/623101/nislika-koja-je-preklala-majku-bezala-od-kuce-15-puta-komsije-opisale-scenu-koju-su-videle-kobnog-dana>

i

„POSTOJI OPASNOST DA PONOVI KRIVICHNO DELO Marini koja se sumnjiči da je zaklala majku određen pritvor bez saslušanja“; objavljen dana 13. 9. 2024. objavljen na linku <https://pink.rs/hronika/624089/postoji-opasnost-da-ponovi-krivicno-delo-marini-koja-se-sumnjici-da-je-zaklala-majku-odredjen-pritvor-bez-saslusanja>

Ž A L B A

Ova žalba podnosi se zbog izveštavanja medija *Pink.rs* o užasnoj porodičnoj tragediji koja se dogodila u Nišu, dana 8. septembra 2024. godine, kada je svirepo ubijena Zorica Cvetanović, delo za koje je osumnjičena njena ćerka Marina, zbog toga što su mediji načinom na koji su izveštavali javnost o ovom događaju višestruko povredili Kodeks novinara, vređajući dostojanstvo žrtve, ali i šireći netrpeljivost prema Jehovinim svedocima.

Prilikom izveštavanja o ovako tragičnom događaju, od medija se očekivalo da shodno Kodeksu novinara imaju oprezan i odgovoran pristup, te da javnosti saopštavaju samo proverene informacije o događaju i to na način kojim se čuva dostojanstvo žrtve, a tragedija se nepotrebno ne uvećava za sve one koji su u nju uključeni ili njome pogođeni. Mediji su, međutim, zloupotrebili nesreću jedne porodice iskoristivši je da javnosti plasiraju neistine, neproverene i nepotpune tvrdnje, i sve to na primitivan, senzacionalistički način dovođenjem ove tragedije u vezu sa navodnom pripadnošću žrtve i njene ćerke Jehovinim svedocima.

Zorica Cvetanović nikada nije bila Jehovin svedok. Osumnjičena Marina Cvetanović nije Jehovin svedok više od 20 godina.

Čak i da žrtva i njena ćerka jesu bile Jehovini svedoci, njihova verska pripadnost se ne bi smela isticati prilikom izveštavanja o ovakvoj tragediji osim ako bi to bilo neophodno za razumevanje konteksta događaja. Međutim, time što je u fokus javnosti dovedena verska pripadnost učesnika događaja (koja je pri tom netačna) koja nije ni u kakvoj vezi sa samim događajem o kojem se piše, upravo predstavlja senzacionalizam koji vodi u diskriminaciju, zbog čega je ovakvo postupanje novinara i zabranjeno Kodeksom – Glava 5. tačka 4. Kodeksa – „*Pripadnost određenoj etničkoj, političkoj, ideološkoj, ili nekoj drugoj grupi, kao i bračno stanje, versko opredeljenje, društveno poreklo, navodi se samo u slučajevima kada je taj podatak neophodan za puno razumevanje konteksta događaja o kojem se izveštava.*“

Evropski sud za ljudska prava je utvrdio u brojnim odlukama da Jehovini svedoci nisu „sektu“ već „dobro poznata hrišćanska denominacija ... [koja je] prisutna i aktivna u mnogim zemljama širom sveta, uključujući sve Evropske države koje su trenutno članice Saveta Evrope“ (ESLP Jehovini svedoci Moskve protiv Rusije, no. 302/02, 10 Jun

2010 § 155; Kokkinakis protiv Grčke, no. 14307/88, 25. Maj 1993, Series A no. 260-A ili Manousakis I dr. protiv Grčke, no. 18748/91, 26. Septembar 1996).

U ovom konkretnom slučaju, medij *Pink.rs* je u gore navedenih tekstova prekršio Kodeks novinara, vređajući dostojanstvo žrtve zločina, ali i širenjem diskriminatornih tvrdnji o Jehovinom svedocima.

Ovakvim saopštavanjem netačnih i uvredljivih tvrdnji javnosti, medij *Pink.rs* je povredio dostojanstvo žrtve Zorice Cvetanović, ali i širio diskriminaciju prema svim Jehovinom svedocima, koje žigoše nazivajući ih „sektom“. Na opisani način, *Pink.rs* je prekršio sledeće odredbe Kodeksa novinara:

GLAVA I – ISTINITOST IZVEŠTAVANJA

Tačka 1:

Obaveza je novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije..

Tačka 4:

Novinar je dužan, kada je to neophodno, da konsultuje što više izvora i da im omogući da iznesu svoj stav. Novinar je dužan da konsultuje najmanje dva nezavisna izvora informacija koja će datu informaciju da potvrde ili ospore.

GLAVA IV - ODGOVORNOST NOVINARA

Tačka 1:

U izveštajima o krivičnim delima, nacionalna, rasna, verska, ideološka i politička pripadnost, kao i seksualno opredeljenje, socijalni i bračni status osumnjičenih lica ili žrtava, pominju se samo u slučaju kada su opredeljenja, pripadnost ili status u neposrednoj vezi s vrstom i prirodom počinjenog krivičnog dela.

GLAVA V – NOVINARSKA PAŽNJA

Tačka 4:

Novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i učiniće sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu, između ostalog, na rasi, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, jeziku, veri, političkom i drugom mišljenju, nacionalnom ili društvenom poretku..

- *Novinari moraju da izbegavaju fraze koje imaju šovinističke, seksističke, ili na bilo koji drugi način diskriminatorne konotacije (na primer: „pripadnica lepšeg pola“, „pripadnik jačeg pola“, „crnogorska lenjost“, i tome slično).*

Dana 18. 9. 2024. godine, Jehovini svedoci – hrišćanska verska zajednica je poslala mediju *Pink.rs* zahtev za objavljivanje odgovora na informaciju, radi otklanjanja neistina navedenih u ovim tekstovima. Nažalost, zahtev je vraćen kao nedostavljiv sa porukom da je njihov inbox pun. *Pink* je takođe u prošlosti odbijao da primi lično dostavljena pisma ove verske zajednice. Dakle, medij je, u suštini, nedostupan.

Predlažemo da Komisija za žalbe usvoji ovu žalbu i u skladu sa svojim ovlašćenjima, naloži mediju *Pink.rs* da na istim internet stranicama na kojima se nalaze sporni tekstovi objavi sledeći tekst izvinjenja:

Izvinjenje: *Pink.rs* je primetio da su brojne izjave u ovom članku lažne. Jehovini svedoci – hrišćanska verska zajednica nas je obavestila da su tvrdnje iznete u ovom članku da su žrtva, kao i osumnjičena u ovom slučaju, pripadnice Jehovinih svedoka, lažne. Osumnjičena Marina Cvetanović prestala je da bude Jehovin svedok pre više od 20 godina. Žrtva Zorica Cvetanović nikada nije ni bila Jehovin svedok. Stoga se izvinjavamo zbog pokušaja da povežemo Jehovine svedoke sa ovom strašnom tragedijom. Osim toga, članak je lažno okarakterisao Jehovine svedoke kao „sektu“. Jehovini svedoci nisu „sekt“, već hrišćanska verska zajednica priznata u Srbiji i u više od 200 zemalja, što je više puta potvrdio Evropski sud za ljudska prava (ESLJP), koji je doneo više od 70 presuda kojima se potvrđuje da su njihova verovanja i običaji u potpunosti u skladu sa zakonom.

Beograd, 23. 10. 2024. godine

Alo Stevan
Zakonski zastupnik

U prilogu:

- Kopija teksta od dana 9. 9. 2024.
- Kopija teksta od dana 13. 9. 2024.
- Extract ECHR case law on negative stereotyping on religious minorities
- Issue Update: The Anti-cult Movement and Religious Regulation in Russia and the Former Soviet Union (uscirf.gov)